

MŪSŲ LIETUVA

NR 25 (1351) XXVI. 1974 M. BIRŽELIS - JUNHO 20 D. 70 centavų
R. Juatindiba, 20 Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, ESP. Tel. 273-0338

BRAZILIJA

Visą savaitę daugiausiai rūpesčių, ir kalbų sukėlė „karaliaus FUTBOLO“ nesėkmės Europoje. O antradienio popietę kone paralyžius ištiko visą Braziliją, ar kaip koks visuotinis streikas!

Daugybėje įmonių bei raštinių po pietų sustojo darbai, vyrija, o ne maža ir moterijos sulindo į televizijas, o kur ta nesiekia, ausis sukišo į radijus... Visi kiti krašto ir pasaulio reikalai užmiršti. Gydytojai pranašavo, jog bus nemaža širdies smūgių ir mirčių, jei Brazilijos rinktinė pralaimėtų antradienio rungtynes su škotais.

PASAULYJE

Prez. Niksono kelionė

Prezidentas R. Niksonas birželio 12 pasileido ilgon kelionėn po arabų kraštus. Porą dienų sustojęs Austrijoje, pirmiausiai vyko Egiptan. Čia prez. Sadatas suorganizavo Niksonui tokias sutiktuves, kurių dar neregėjo nė viena kita užsienio valdžios galva. Virš milijono egiptiečių išsipylė į sostinės gatves. Virš poros milijonų apstoję geležinkelio pylimą iš abiejų šonų prezidentams vykstant iš Cairo į Aleksandriją ir kėlė didžiausias ovacijas. Tos iškilmės Niksonui bene bus buvusios visų didžiausios, kokias kada yra gavęs savo gyvenime. Tai liudija vienas, kad egiptiečiai yra jam labai dėkingi už Kissingerio pagalbą laimėtas karo paliaubas, už Izraelio atsitraukimą iš gerokos dalies okupuoto Egipto.

Niksonas pasirašė sutartį pastatyti Egiptui atominius reaktorius elektrai gaminti ir duoti tam reikalingas Uranijaus medžiagas. Pažadėjo pagalbą tiek pinigais, tiek specialistais Egipto ūkiui ir pramonei išvystyti. Niksonas tikisi, jog prez. Sadatas padės jam nuraminti ir kitus arabų politikus ir vyriausybes, suvesti prie taikos derybų stalo.

Sirija

Iki šiol labiausiai priešinusis deryboms su Izraeliu ir vis žadėjusi su juo kovoti, iki išlaisvins visus žydų okupuotus kraštus, Sirija ne vien nusileido, priimdama Kissingerio karo paliaubų ir kariuomenių atitraukimo planus, o ir prez. Niksoną sutiko labai iškilmingai, nors ne taip entuziastiškai, kaip Egiptas.

Prez. Niksonas tarp kitų dalykų pažadėjo prezidentui Hafez Assadui pastatyti atominę energijos stotį, kaip ir Egiptui. Žadėjo ir kitokios Sirijai reikalingos paramos.

Izraelis

Izraelio politikams ir tautai buvo kiek neįtikėtina tie visi Niksono pažadai arabams. Todėl Niksonas iš Sirijos nuskrido Izraelin apminti, išaiškinti, kas ir kodėl pažadėta arabams. Izraeliui gi pažadėjo eilei metų ir karinę paramą ir taip pat Uranijaus medžiagos elektros jėgainėms, kaip ir Egiptui su Sirija. Atrodo, jog Niksonui pasisekė apminti žydus ir tie jam kėlė dideles ovacijas.

Niksonas buvo užsukęs ir į Saudi Arabiją, kuri aprūpina Ameriką nafta, ir į Jordaną. Ką jis čia sutarė dar neaišku, bet ir čia, be abejo, stengėsi nuteikti visus būsimai taikos konferencijai.

BRAZINSKAI

Brazinskių paskutiniojo teismo posėdžio eiga

DIRVA 1974 m. gegužės 24 d. VYTAUTAS ALANTAS

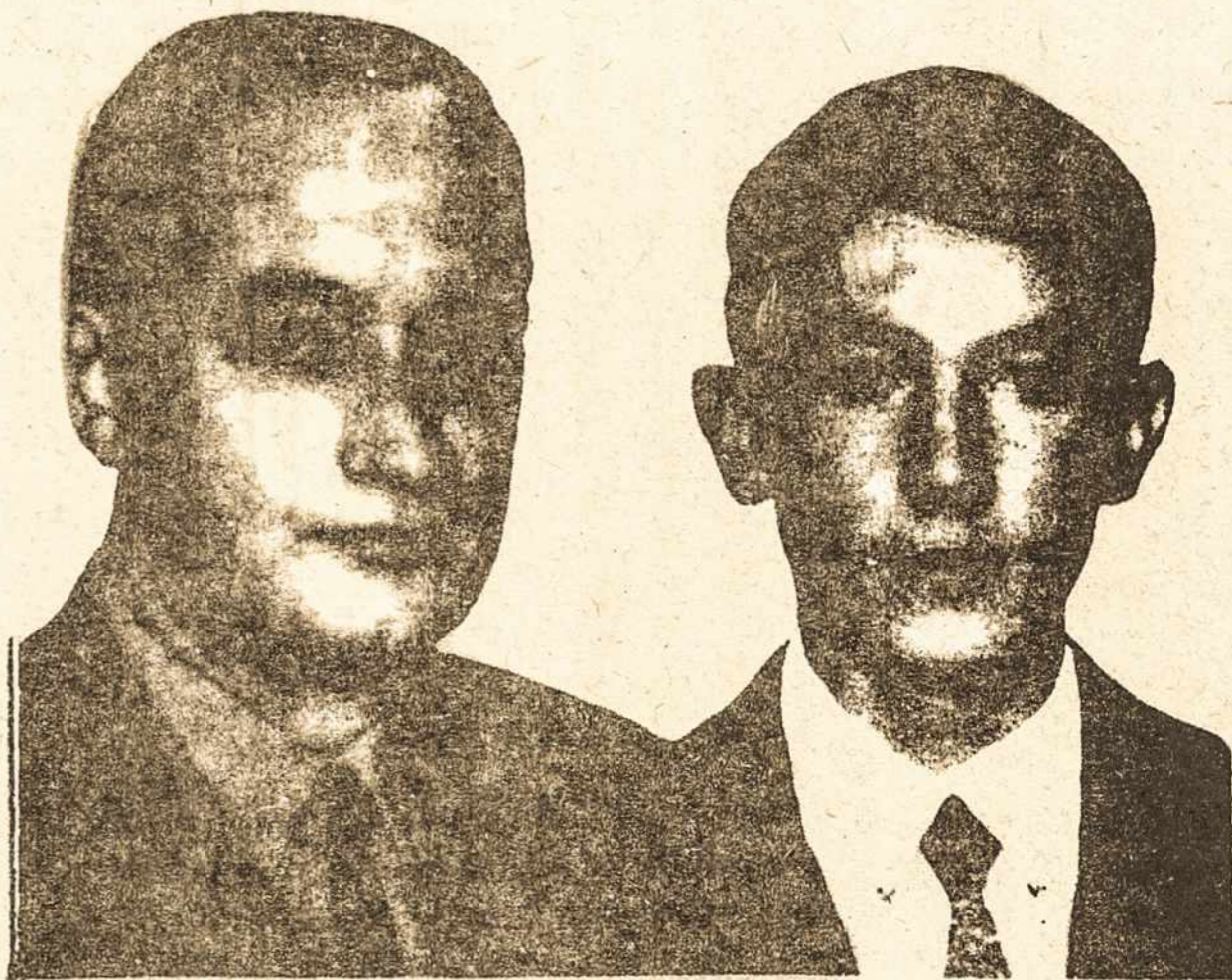
(ŠIS STRAIPSNIS RAŠYTAS DAR PRIEŠ SUŽINANT APIE BRAZINSKŲ PALEIDIMĄ)

Iš pirmų šaltinių teko patirti smulkesnių žinių apie paskutinį Prano ir Algirdo Brazinskių teismo posėdį, įvykusį balandžio 29 d. II val. ryto Ankaroje, Centrinuose Teisingumo Rūmuose, kur jų byla buvo svarstoma 16-tą kartą ir šįkart jau iš esmės.

Į Teisingumo Rūmus mūsų tautiečiai buvo nugabenti tam tikru kaliniams vežioti autobusu surakintomis rankomis ir lydimi ginkluotų kareivių. Rūmuose, žandarų skyriaus patalpose, jiems teko laukti apie 2 valandas, kol pagalios jie buvo įvesti į teismo salę, keturių žandarų lydimi, o jiems atsisėdus, už jų nugarų atsistojo keturi ginkluoti

kareiviai. Susidaro įspūdis, kad mūsų tautiečiai buvo gabenami į Teisingumo Rūmus ir saugomi teismo salėje, kaip didžiausi nusikaltėliai. Dar du kareiviai ir karininkas atsistojo už Brazinskių advokatų, o trys uniformuoti policininkai -- už rusų advokato. Publikai skirtose vietose, pirmose eilėse, sėdėjo du kegebistai, atastovai iš Maskvos ambasados Ankaroje. Į teismo salę mūsų tautiečiai įėjo prisisekę atlapose vytukes ir trispalves vėliavėles.

Posėdį atidarė teismo pirmininkas, o paskum paskaitė iš rašto savo ilgą kaltinamąją kalbą prokuroras. Pažymėtina, kad vaistybės gy

Po ilgų metų rusiškos vergijos, po labai rizikingo žygio, ir po pusketvirtų metų Turkijos kalėjime laisvėn išėjusius brangiuosius tautiečius sveikina visi nuoširdieji LAISVOS LIETUVOS trokštantieji Brazilijos lietuviai! Per skausmus išėję į garbę ir laisvę, Jūs būsite daugeliui lietuvių paskata nenuleisti rankų sunkioje kovoje už laisvę!

nejas ryžtingai paneigė rusų nuolat keliamą reikalavimą Brazinskius išduoti Maskvai. Prokuroras tvirtino, kad lėktuvo blaškymasis ore ir jo viduje susišaudymas įvykęs virš Turkijos teritori-

jos ir kad per susirėmimą sužeista lėktuvo palydovė buvo nugabenta į turkų miestą Trabzoną, kur ji mirė. Prokuroras toliau savo kalboje paminėjo Brazinskių

Tesinys 4 psl.

"AEROFLOTO" LAKŪNĖ

I Koganas "Tiesos" 71 nr. Baku mieste išvytu reportažu skaitytojus supažindina turbūt su vienintele lietuvaite lakūne, dirbančia "Aerofloto" orinio susisiekimo bendrovėje. Jo reportażas "Sparnuotos svajonės paviliota" yra skirtas kauniečiai Stasei Sudeikytei, proveržii į erdves pradėjusiai Kauno aeroklube. Labiausiai ji pasižymėjo kaip talentinga sklandytoja, laimėjusi tris aukso medalius ir Sovietų Sąjungos čempionės vardą. Ketvirtasis aukso medalis jai teko Oriole įvykusiose Sovietų Sąjungos, R. Vokietijos, Vengrijos, Lenkijos, Bulgarijos ir Čekoslovakijos sklandytojų varžybose. S. Sudeikytė ištisą dešimtmetį buvo Kauno aviacijos sporto klubo sklandymo instruktore. Lietuvus padangėje ji išskraidė 1.600 valandų ir netgi dalyvavo Sovietų Sąjungos lakūnių augštojo pilotażo rinktinėje. "Aerofloto" tarnybon S. Sudeikytė išjungė, baigusi specialius kursus. Ji skraido nedideliu propeleriniu lėktuvu AN-2. Apie jos dabartinį darbą I. Koganas rašo: "Savo tarnybą "Aeroflote" mergina pradėjo gerai, pasitikėdama savo jėgomis. Nuo 1971 m. Sudeikytė dirba Azerbaidžane, "priregistravusi" Kirovabado aerouoste. Buvo antroju pilotu. Dabar ji — lėktuvo AN-2 vadas. Naujas darbas labai patinka. Tačiau Sudeikytė jau vilioja nauja svajonė valdyti didelį šiuolaikinį oro laivą." Gaila, kad lietuvaitei lakūnei "Aeroflotas" sąlygas štraidyti sudarė ne Lietuvos, o Azerbaidžano padangėje. V. Kst.

PAPERGTOJ LIETUVOJ

GRASINIMAI.

Paskutiniu metu sovietų valdininkai graspatraukti teismankai kuriuos kunigus, kaip sąžinės laisvės sąjūdžio organizatorius Lietuvoje.

DOKUMENTINIS FILMAS "Aš — Kaunas" pagal Alg. Kadziulis scenarijų kuria P. Abukevičius ir A. Šemeškevičius. Dvidešimt minučių ilgio filmas, pasakojantis apie miestą Nemuno ir Neris santakoje, kauniečių gyvenimą ir jų laimėjimus, yra sidriamas užsienio žiūrovams.

TARPTAUTINIAME KINO FESTIVALIJE, kurį rengia Olandija ir Belgija Roterdamo ir Antverpeno miestuose, dalyvavo dramos ir filmų aktorius Begimantas Adomaitis. Pagrindiniu laikomą žiūrovų prizą laimėjo rež. V. Zalakevičiaus filmas "Tas saldus žodis — laisvė!", kuriame pagrindinį vaidmenį yra sukūrus R. Adomaitis.

VILNIAUS TELEVIZIJA sekmdieniais transliuoja konkursinę laidą "Dainų dainelė", kurioje dalyvauja bendrojo lavinimo mokyklų ir net vaikų darželių talentingiausi dainininkai bei vokaliniai ansambliai. Konkurso tikslas — padėti muzikos mokykloms surasti balsingiausių, talentingiausių vaikų ir jaunuolių. Konkursas apima ne tik miestų, bet ir rajonų mokyklas. V. Kst.

LIETUVIŠKO ELEMENTORIAUS KŪREJAS

Spaudos draudimo metu net 20 laidų susilaukė "Lamentorius lietuviškas", kurio autorius buvo kun. Motiejus Braudza. Šiemet sausio 24 d. suėmė 150 m. nuo jo gimimo. Mirė tebedamas 45 m. amžiaus. Mokėsi Seinų seminarijoje, vilkaravo Griškabūdy, Vilkavišky, Piltviškiuose, Prienuose, buvo Plotiškių administratorius. Buvo išleides ir religinio turinio raštu.

SALONĖJOS NĖRIES MUZĖJUS atidarytas Lazdijų namo kambaryje, kuriame ji gyveno ir kūrė, mokytojaudama Lazdijų gimnazijoje. Muzėjaus projektą paruošė architektas J. Valentukonis. Tarp muzėjaus rodninių yra S. Nėries kūrinių originalai — "Pėdos smėly", "Anksti rytą", "Lakštingala negali nečiulbėti". Iš alytiškio mokytojo pensininko J. Mikelačiaus buvo gautas ilgokai jieskotas eilėraščių rinkinys "Pėdos smėly", kurį poetė yra sukūrusi tame kambaryje. Kraštotyros entuziastė E. Sidaravičiūtė, buvusi Šventezerio vidurinės mokyklos mokytoja, surinko S. Nėries bendradarbių, mokinių, pažįstamų atsiminimus apie jos gyvenimo 1929-31 m. laikotarpį.

AUTOBUSŲ STOTIS

Vilniuje atidaryta iš cemento, stiklo ir dolomito pastatyta dviejų augštų autobusų stotis, kurios projekto autorius yra architektas Vytautas

"MINTIES" IR "VAGOS" leidyklų gražiausių knygų paroda buvo surengta Vilniaus "Minties" knygyne. Kai kurie leidiniai yra buvoję konkursuose bei apžiūrose ir laimėję prizus. Tuo pačiu metu "Vagos" leidykla Vilniaus parodų rūmuose surengė savo 1973 m. leidinių iliustracijų parodą, atskleidžiančią 42 dailininkų laimėjimus grafikos srityje. Didžioji jų dalis buvo skirta vaikų bei jaunimo knygoms, parodoje sudariusioms beveik keturis penktadalius. Respublikiniame gražiausių knygų konkurse diplomo susilaukė tik viena knyga suaugusiems, o vaikiškos knygos — net devynių. Suaugusiems skirtai Justino Marcinkevičiaus "Šešių posmų" knygai diplomą gavo dail. St. Krasausko iliustracijos. Vaikiškų knygų iliustracijomis išsiskiria dailininkai — S. Valiuvienė, M. Ladygaitė, V. Žilius, Br. Leonavičius, K. Juodikaitis, D. Narvydaitė, L. Gutauskas.

J. Grikeno nuotr.

Dabartinės Lietuvos jaunimas poilsio metu

Ok. Lietuvoj tik 70,000 automobilių

1973 švyturio žurnale Nr. 20 rašoma, kad 1970 - 1973 Lietuvoje individualių automobilių skaičius nuo 32,000 pakilo iki 70,000. "Vilniuje nuo 1960 iki 1973 metų vidurio lengvųjų individualinių automobilių skaičius išaugo 3 kartus. Tūkstančiui vilniečių dabar vidutiniškai tenka 23 individualios lengvosios mašinos. Visiškai labiausiai automobilizuoti yra kauniečiai (34 automobiliai tūkstančiui gyventojų). Šiuo atžvilgiu Kaunas yra vienas pirmaujančių miestų šalyje."

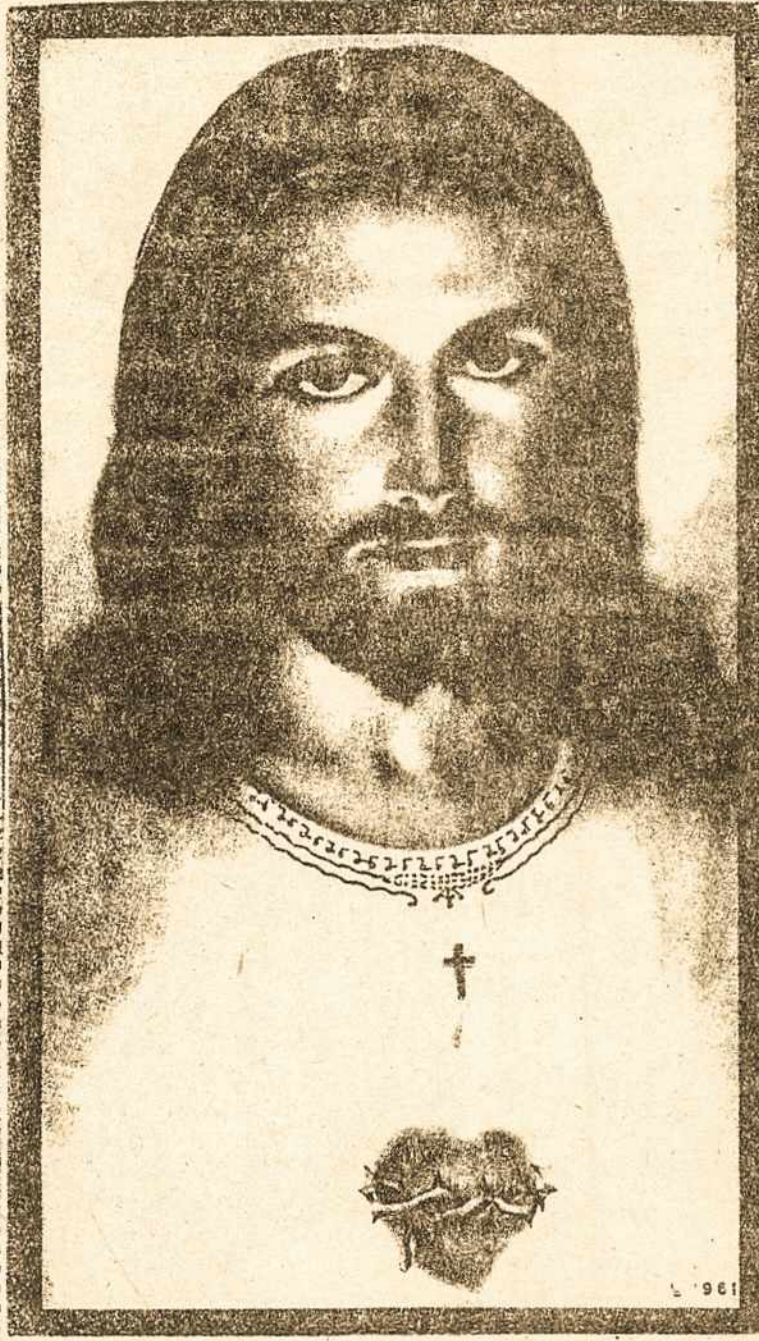
1971 dėl pėsčiųjų kaltės buvo apie 40 auto avarių, ir kas antras - trečias suaugęs avarijos kaltininkas buvo neblaivus. 17,000 pėsčiųjų buvo mubausta už eismo taisyklių pažeidimą. Į automobilių aptarnavimo terminologiją įvesti ir tokie žodžiai "autoservisas", "spidometras". (E.)

Brediklis. Iš tikrųjų šiame moderniaame pastate įsikūrė dvi autobusų stotys — tarpmiestinė ir priemiestinė. Į kitus miestus važiuojantys keleiviai nukreipiami raudonojone salėn, į priemiestius — mėlynojon. Pastato sąmatinė vertė — 2.498.000 rublių. Iš stoties kas valandą galės išvykti 126 autobusai. Priemiestinių kelevių kasdien bus apie 24.000, tarpmiestinių — apie 9.000. Naujame pastate yra įrengtas ryšių skyrius su trim tarpmiestiniais automatais, dvilika miesto telefonų automatų, du spaudos kioskai, suvenyrų kioskas, bufetas, kirpykla, medicinos punktas, motinos ir vaiko kambarys, rūkantieji ir tualetiniai kambariai su prausyklomis, šaltu ir karštu vandeniu. Apie 750 kelevių, laukiančių autobusų, galės pailsėti antrojo augšto salone, aprūpintame minkštomis kėdėmis. Gamybiniam pasitarimams skiriama 250 vietų konferencijų salė. Eismą tvarkantys pareigūnai autobusų atvykimą bei išvykimą galės stebėti televizijos ekranuose.

FOTUZURNALISTAS MARIUS BARANAUSKAS Vilniaus parodų rūmuose surengė meninių nuotraukų parodą "Kuba — Marokas — Prancūzija" atskleidė vilniečiams dalelę jiems neprieinamo pasaulio. M. Baranauskas už savo nuotraukas yra gavęs nemažą medalių bei diplomų tarptautinėse parodose, susilaukęs V. Mickevičiaus-Kapsuko vietinės premijos. Jo žvilgsnį dažniausia patraukia ne žymieji pastatai, garsios aplankytų miestų aikštės, bet kasdieniškais reikalais užsiėmę žmonės, paprastos gatvelės, jose banguojantis gyvenimas. Tai liudija daugelio nuotraukų pavadinimai: "Visko matę Paryžiaus akmenys", "Gatvės dailininkai", "Naujas cukrašvendrių derlius", arabiška "Seimyna", "Kasablankos transportas", "Pirkėjų belaukiant", "Duonos išnešiotojas", "Rabato gatvėje", "Paryžiečiai", "Vienuolė". Parodoje M. Baranauskas buvo išstatęs beveik 80 Kuboje Maroke ir Prancūzijoje padarytu nuotraukų.

ŠIRDŽIŲ ŠIRDIS

Švč. Jėzaus Širdies šventė

RYTINEJE Prancūzijoje, netoli Šveicarijos sienos, yra miestelis vardu Paray-Le-Monial. Šiame miestelyje yra seselių vižičių vienuolynas. Atsistojęs, kad 1675 metais to vienuolyno seselė Marija Margarita Alacoque meldėsi Dievo Kūno oktavoje prie Švč. Sakramento. Ir savo širdyje ji išgirdo Išganytojo balsą, skatinantį pasirūpinti, kad kasmet po Dievo Kūno oktavos penktadienį būtų garbinama Švč. Jėzaus Širdis. Tai seselei buvo daug kliūčių įvykdyti šį uždavinį, bet ji nugalėjo visas kliūtis. Tas Jėzaus Širdies garbinimas sėkmingai plito. Popiežius Klemensas XII leido Švč. Jėzaus Širdies šventę eilėje bažnyčių švęsti, o Pijus IX ją 1856 metais įvedė visoje Bažnyčioje.

Šalia tos Švč. Jėzaus Širdžiai skirtos dienos ir oktavos, mes turime visą birželio mėnesį. Juo pasinaudokime. Iš niekur kitur mes taip neįstengsime išmokyti mylėti Dievą ir žmones, kaip iš Švč. Jėzaus Širdies, pervertos dėl mūsų ir vistiek mylinčios mus.

Daugeliui lietuvių yra žinomas istorinėje Lietuvoje veikęs šventasis kun. Juozapas Kuncevičius.

Yra išlikusi įdomi smulkmena apie tą šventąjį iš jo kūdikystės dienų. Jis buvo gimęs 1580 metais. Su motina jis dažnai vaikščiodavo į bažnyčią, stebėdavo paveikslus.

Kartą, kai jis buvo penktų metų, klūpodamas prieš altorių, ilgai stebėjo Nukryžiuotojo paveikslą. Paskiau ėmė motiną klausinėti:

— Mamyte, koks čia paveikslas? Kas Jį taip baisiai sužeidė? —

Motina jam papasakojo apie Kristaus jaunystę, jo darbus ir jo kentėjimus bei mirtį. Vaikutis klausėsi, žiūrėjo į tą paveikslą. Ir jam pasidarė taip gaila Išganytojo; jis taip pamilo Tą, kurs mirė už visus. Tam mažyčiui ana diena padarė neišdildomą įspūdį. Juozapas taip nuoširdžiai pamilo Jėzaus Širdį, pamėgo kryžių ir atgailą, tapo geru Kataliku Bažnyčios nariu ir šventuoju. Pačioj jaunystėj sėmęs įkvėpimo iš Jėzaus Širdies, jis visą gyvenimą neprarado to ryžtingo atsidavimo Dievo tarnyboje.

1722 metais gegužės mėnesį Marselio mieste siautė žiaurus maras. Krito tūkstančiai žmonių negyvi. Miestas tapo mirties lauku, kur gulėjo eilės lavonų, o tarp jų slankiojo mirties

belaukią ligonius. Atrodė, kad išmirs visi miesto gyventojai. Ir tada įtakingasis Marselio miesto prelatas sumanė šaukti Švenčiausios Jėzaus Širdies gailestingumą. Vietos vyskupas, pritariant, buvo surengta milžiniška procesija. Visas Marselis pasišventė Švenčiausiai Jėzaus Širdžiai. Ir kažkandangus miesto pasigailėjo. Per 6 savaites niekas nebesi- tamė mieste maru, ir niekas nuo tos baisios ligos nemirė. Tada prelatas Belzunce tarė gausiems to uosto jūrininkams

— Jūs, Marselio jūrininkai, plaukiojate po įvairias šalis jūras perplaukę, skelbkite visoms tautoms, net ir barbarams garbę, galybę ir neapsakomą gerumą Švenčiausios Širdies, kuri teikėsi parodyti mums tokių didelių stebuklų, išgelbėdama mus iš baisios maro mirties. —

Ir dabar, galima sakyti, siaučia pasaulyje maras, raudonasis maras. Mums reikia labiau derinti savo širdis prie Švenčiausios Jėzaus Širdies.

Ypatingos mūsų meilės nusipelno Jėzaus Širdis Eucharistijoje.

Vienas misijonierius kartą pamatė jauną berniuką susikampusį prieš altorių.

— Ką darai, Juozeli, tiek laiko čia klūpodamas, ir ką sukaži Jėzui? — paklausė misijonierius.

— Nieko, tėve, — atsakė vaikutis. — Knygų aš nemoku skaityti. Aš tik kaitinu savo sielą kaip saulėje... —

Kartą vienos geros šeimos vaikutis drauge su motina lankė Bolonijoje katedrą. Mama jį paklausė:

— Kas toje gražioje katedroje tau labiausiai patinka?

— Šitas! — pasakė vaikutis, rodydamas į tabernakulį.

— Dėl ko?

— Todėl, kad Jisai tenai yra...

Nedaug buvo tokių garsių mokslininkų, kaip Pasteuras. Jo vardas mums žinomas iš to, kad pienas, kuris yra apsaugotas nuo apkretų ir greito sugedimo, vadinamas, pagal to mokslininko vardą, pasteurizuotu. Mat, Pasteuras atrado daugelio sugedimų ir ligų priežastys yra maži gyvūneliai mikrobai. Jeigu juos kaitinimu, augšta temperatūra užmuš, o paskiau tą maistą ar ką kitą sandariai laikysi, jis gali labai ilgą laiką išsilaikyti negesdamas. Iš čia mes turime tuos plačiai naudojamus "kenukus". Savo tais atradimais Pasteuras išgelbėjo Prancūzijos šilko pramonę nuo sunykimo ir daug žmonių išgelbėjo nuo mirties dėl pasiutimo ligos. Pagerbdami jo nepaprastus nuopelnus mokslui, prancūzai jį padarė Mokslų akademijos dekanu ir apdovanojo Garbės legiono ženklu.

Pasteuras buvo labai tikintis žmogus. Kartą jisai perskaitė laikraščiuose, kad jo gimtajame miestelyje Arbois bedieviškoji miestelio vadovybė uždraudė katalikams už bažnyčios ribų rodytis su Dievo Kūno procesija.

Pasteuras tuojau nuvyko pas Arbois kleboną.

— Klebone, — kalbėjo jisai, — aš pats dalyvausiu procesijoje ir nešiu baldakimą. Žiūrėsime, ką gi darys tie uždraudėjai.

Tuojaus buvo paleista žinia žmonėse, kad procesija įvyks. Žmonės išpuošė gatves ir paminklus dar gražiau, kaip kitados.

Nepaisydama to neįteisingo uždraudimo, nustatytą valandą miesto gatvėmis išsiliejo tikinčiųjų procesija, ir didysis mokslininkas Pasteuras nešė baldakimą.

Miesto galva suprato, kad jeigu reikėtų traukti atsakomybėn, tai pirmasis "kaltininkas" būtų mokslo garsenybė Pasteuras, bet šio nei tas bedievis burmistras nebeturėjo drąsos užkabinti.

Tai gi, vienas iš būdų parodyti savo meilę Šv. Jėzaus Širdžiai — išpažinti savo tikėjimą ir ginti Eucharistinio Jėzaus garbę kiekviena proga.

Juozas Prunskis

KAD NEBŪTŲ PRIPAŽINTAS PABALTIJŲ UŽGROBIMAS

Senatui pasiūlyta rezoliucija, kurios turės laikytis Amerikos delegacija Europos Saugumo konferencijoje

Skaitykit 4 puslapyje

LAIŠKAS TURKIJOS PREZIDENTUI

EKSCLENCIJA,

Australijoje nėra ištikimesnių ir atsakomingesnių piliečių už čia iš Lietuvos atvykusiuosius žmones. Buvau privilegijuotas per ilgus metų metus Parlamente susipažinti su daugeliu lietuvių ir labai gerbiu juos už jų nuoširdumą.

Man buvo labai liūdna patyris, kad lietuviai Pranas ir Algirdas Brazinskai sėdi kalėjime už tai, kad jie pasinaudojo lėktuvu pasprukti iš Sovietų Sąjungos.

Jie nėra nusikaltėliai-kriminalistai, o yra laisvės mylėtojai!

Kaip turkai, ir jie yra ištikimi, jog tauta turi teisę pasiskelbti nepriklausoma. Jų patyrimai rusų okupacijoje yra labai liūdni.

Man pranešė, jog visame laisvame pasaulyje gyvenantieji lietuviai siunčia Jums daugybę prašymų išleisti tuodu vyrus iš Merkes Kapali, Cesa Evi Kat, 253, Ankara kalėjimo ir leisti jiems apsigyventi savo pačių pasirinktame krašte.

Aš labai gerbiu naująją Turkiją, kurioje lankiausi pernai metų. Tebūnie man leista, kaip Australijos Parlamento nariui, prašyti Jūsų Ekscelencijos pritaikyti Brazinskams amnestiją, minint 50 metų Turkijos Respublikos įkūrimo sukaktį.

Su pagarba, Jūsų
Douglas Darby M.L.A.
Australijos Parlamento narys

Jiems pritaikytas amnestijos įstatymas. VLIKas daro visas pastangas iš Turkijos kuo greičiausiai išgabenti.

BRAZINSKAI iš pirmojo puslapio.

pabrėžiamą Lietuvos okupacijos faktą, rusų varomą genocidą, terorą, ūkinį aplėšimą ir tt., tačiau pažymėjo, kad tie kaltinamųjų argumentai buvę paneigti "Teismo Komisijos" sprendimu 1971 m. kovo 8 d.

Savo kalbos pabaigoje turkų prokuroras P. ir A. Brazinkus kaltino lėktuvo palydovės sužeidimu ir po to sekusia jos mirtimi, lėktuvo kapitono ir radisto sužeidimu, lėktuve skridusių ginkluotų saugumiečių užpuolimu, keleivių saugumo pažeidimu, nelegaliu atvykimu Turkijon (Brazinskai neturėjo oficialių vizų!), pagaliaus buvo prikergtas ir kaltinimas, kad Brazinskai turėję nelegaliai ginklus ir t.t. Prokuroras suminėjo apie 20 Turkijos baudžiamojo kodekso straipsnių, pagal kuriuos apkaltinti mūsų tautiečiai. Svarbiausias iš jų yra 463 str., pagal kurį jiems gresia bausmė nuo 10 iki 30 metų kalėjimo!

LAIŠKAI IR TELEGRAMOS PLAUKIA TOSTANČIAIS

Patys P. ir V. Brazinskai rašo, kad balandžio 29 d. teismo sesija dar kartą patvirtinusi, jog būtina ir toliau veikti ryžtingai, veiksmingai ir neatlaidžiai. "Dabar, kai yra degantis reikalas, jie rašo, neišmintinga kažko delsti ir spekuliuoti

nieku nepagrįstomis kaltumo-nekaltumo tezėmis. Mes nekalti ir kam tą nekaltumą slėpti? Ir dar rusų sistemingos ir šmeižikiškos ofenzyvos akivaizdoje! Kartais veikiant geriau kiek suklysti, negu nieko neveikti. Mes nekalti, ir nė vienas padorus lietuvis nelaikys kovos prieš okupantą nusikaltimu. Bet 1971 m. kovo 8 d. "Teisminė Komisija" mus pasmerkė ir dabar neišvengiamai būsime nubauti 20 metų kalėjimo! Vienintelė viltis yra amnestija, tačiau rusai varo prieš mus sistemingą, šmeižikišką kampaniją ir visaip spaudžia turkus, kad mes nebūtume paleisti. Šiam rusų spaudimui atsverti yra tiesiog būtina ir gyvybinga akcija. Mes turime paskelbti šūkį: "Išlaisvinkime Brazinkus!"

Kitoje laiško vietoje P. ir A. Brazinskai rašo: "Kiek teko patirti iš patikimų šaltinių, laišakai ir telegramos Turkijos vyriausybei plaukia tūkstančiais: itin gausios iš Los Angeles, Detroito, Clevelando, Chicagos ir daugelio kitų vietų ir valstybių. Visa tai daro labai palankų efektą mūsų bylos atžvilgiu. Tai yra ne vien mūsų, bet ir teisinių ekspertų nuomonė".

Mums, išeiviams, malonu girdėti, kad mūsų veikla nenuveina niekais...

SVEIKATA

ODA IR SVEIKATA

Mūsų tėvai ir protėviai per šimtmečius beveik kas savaitę eidavo į pirtį. Vis dar kalbame apie suomių, turkų, rusų pirtis. Romėnų didžiulių pirtų griuvėsiai yra išlikę iki mūsų dienų. Mūsų laikais žmonės išmeta laukan turėtas vonias ir pasitenkina nusiplove po karšto vandens čiurkšle-dušu.

Bet ar tai pažanga? Ar išmintinga apiešti šimtmetinę patirtį ir paprotį, nepakeičiant jo nieku geresniu ar patogesniu lygiaverčiu? Turėtų būti savaimė aišku, jog apseiplovimas šiltu vandeniu po purkšle negali padėti odai apvalyti kūną tiek, kiek karštas garas pirtyje, ar karšto vandens vonia.

Svarinimasis per odą žmogui yra gyvybinės reikšmės reikalas. Švari oda pašalina iki vieno penktadalio, ir net iki ketvirtadalio nešvarumų iš kūno. Tai labai palengvina darbą inkstams ir palaiko žmogaus sveikatą.

Nešvari, silpna, bekraujė, mažai prakaituojanti oda labai apkrauna inkstus. Daug bedirbdami, jie pavargsta, neatsinaujina. Dėl susirinkusio juose kraujo ir nešvarumų, pradeda erzintis, ištinti, sirgti. Neišvalyti likučiai ir nuodingos medžiagos tada prasiskverbia į gleivėtas mūsų vidaus organų odą. Tai suerzina nervus, iššaukia didesnį kraujo antplūdį, gleivėtosios odos ištinitumus, karščiavimus ir net votis (ulcera). Inkstuose ir jakuose tos medžiagos virsta kietais grūdėliais arba akmenimis.

Nešvarumai susitelkia ir kraujagyslių sienelėse ir pačiame kraujyje, išplečia venas (varizės) sukietina arterijų sienelės, (arterijų sklerozė). Tai veda į įvairias širdies ligas, kaip širdies smūgi-infarta, didelį kraujo spaudimą, kraujo išsiliejimą smegenyse — paralyžius.

Yra labai svarbu palaikyti odos sveikatą, t.y. užlaikyti ją švarią, stiprią, sveiką. Lengviau yra tam, kas turi gerą odą iš prigimties. Jam gana palaikyti ją tokią gera, sveiką. Blogiau tam, kurio oda silpna — išbalusi, šalta, mažakraujė. Tokia oda mažai ir retai tepra-

kaituoja. Apie trys ketvirčiai turi varizes mažai prakaituoja. Jiem reikia sąmoningai-tyciomis daryti viską savo odos veiklai sustiprinti ir tai tuo labiau, jei dar inkstai yra nestiprūs, jei jau pradėjo justis aukščiau suminėtus neigiamus apsišėkimus.

Keletas nurodymų

Pirmiausiai: stengtis palaikyti odą švarią, kad pro atviras odos skylutes-porus galėtų lengvai įeiti oras į kūną, o su prakaitu išeiti nešvarumai. Todėl po kiekvieno suprakaitavimo reikia nusiplauti, ar bent nusišluostyti skepeta suprakaitavusias vietas. Kasdien nuplauti visą kūną. Plovimasi visada baigti šaltu vandeniu, jei neturi žemo kraujo spaudimo. Tai pripratina odą prie šilto ir šalto, ją užgrūdina. Odos nervai išgyja galią iššaukti i odą reikiama kraujo kiekį.

Antra, palaikyti odą šiltą, neleisti jai pasidaryta šalta, bekrauje. Per tokią odą kūnas labai silpnai besivalo ir mažai tekvėpuoja. Ne tiek svarbu yra gerai aprengti kojas ir rankas, kiek svarbu yra palaikyti gerą kraujo apytaką. Todėl yra labai svarbu fiziškai padirbėti, gimnastikuotis, sportuoti, ar kasdien nors po valandą pilnu žingsniu pasivaikščioti ir apie tiek pat laiko pabūti saulėje.

Trečia, nors kartą per savaitę apie valandą laiko gerai išprakaituoti. Tai padeda išsivalyti odai, inkstams ir visam kūnui. Prakaituot galima imant saulės vonias (prsidengiant galvą) o kartais ir visą kūną, karštas vonias, garo pirtį (banhos turcos) ar naturalistų taip vadinamą „kraujo plovimą“, t.y., 5 — 8 kartus pakaitom imti karšto ir šalto vandens dušus. (Širdies negalavimus turintieji pirmiau turi pasitarti su savo gydytoju). Norint sutaupyti laiką ir elektrą, vietoj šalto vandens dušo, galima gerai nusiplauti šurkščiu rankšluosčiu ar skepeta, sumirkoma šaltame vandenyje.

Ketvirta, turintiems aukščiau suminėtus sunkumus, ar ligas, partartina tuojau kreiptis į prityrusį gydytoją, ar gydytis naturalistų gydymo (institutos terapeutikos).

Lengvesniais atvejais galėtų padėti 2 — 3 savaitių kasdieniai kraujo plovimai, lengvas, sveikas maistas su daug daržovių ir vaisių, bei kasdienis kraujo apytakos išjudinimas. P.D.

KAD NEBŪTŲ PRIPAŽINTAS PABALTĪJO UŽGROBIMAS

JAV senatorius Carl T. Curtis (resp., Nebr.) pateikė Užsienio reikalų komisijai "Senate Concurrent Resolution 30 — Expressing the Sense of Congress Regarding the Anexation of the Baltic Nations" (Congressional Record, 1974 balandžio 9, Nr. 51, psl. S-5470). Rezoliucija skamba taip:

"Senatas (Atstovų rūmams pritariant — concurring) nutarė: Kadangi trys Pabaltijo valstybės — Estija, Latvija ir Lietuva — nuo Antrojo pasaulinio karo yra Sovietų Sąjungos nelegaliai okupuotos; ir

Kadangi Sovietų Sąjunga daro pastangas per Europos Saugumo konferenciją išgauti savo aneksijos šių trijų valstybių pripažinimą; ir

Kadangi Jungtinių Amerikos Valstybių delegacija Europos Saugumo konferencijoje neturi sutikti su šių valstybių Sovietų Sąjungos užgrobumu jėga; tai

Senate (Atstovų rūmams pritariant) nutarta laikyti, kad JA Valstybių delegacija Europos Saugumo konferencijoje neturi sutikti pripažinti Estijos, Latvijos ir Lietuvos aneksijos.

(ELTA)

JAVNYSTĖS AIDAS

Tautinis šokis išeivijos lietuvių keliuose

Šiais žodžiais išryškinti du dalykai: kad esame taip pat tauta, kaip ir mūsų kaimynai, ir kad norime tų pačių teisių. Tai brandino tautinę mūsų sąmonę, tai nuvedė į autonomijos reikalavimą 1905 Vėlniaus Didžiajame Seime ir į nepriklausomos valstybės atstatymą 1918 vasario 16. Tai idealas, kuriuo ir dabar gyvena sąmoningieji lietuviai. O tautinė sąmonė yra pasiekusi tokį laipsnį, kad jos nepalaužia nė žiauriausia sovietinės Rusijos okupacija. Ryškia vietą šios sąmonės brendimo ir brandinimo kelyje taip pat turi tautinis mūsų šokis.

Nuo Valančiaus iki šių dienų

Istorinis tautinių mūsų šokių vaizdas nėra ryškus. Ką ir iš dalies kaip šoko žemaičiai ir aukštaičiai prieš šimtą metų, papasakojo vysk. Motiejus Valančius 1869 m. išleistoje knygoje "Palangos Juzė":

Kūnigaikštis Palubinskas: "Bet ne visos temokėjo šokti tą seną šokį, lygų prancūzų kadriliui" Prūsas: "Svečiai, bereginti po keturis sustoje, tūptūpt šokinėjo, it kazokai su bizūnu griežiant". Šešnytis: "Vaikiukai bildubildu spardėsi šokdami, mergaitės tūptūpt tūptūpt" Durinas (dūrinis): "visose kertėse sustoje šoko ir sukosi kaip reikiant". Šienas: "Sustoje trys dukterys ir šoko vadinamąjį šieną". Anglėzas: "Man tą griežiant, spardėsi visi kiek tinkami, vaikiukai vos grindų neišmušė kulnėmis, nes visi buvo batuoti". Marcelės šokis (šokamas be vyriškių): "Man džiržginant, šokinėjo šešios mergelės gana ilgai" Spilga (šokamas vienu vyru): "sustoje penki vaikiukai: vienas tos spilgos ieškojo, o keturi stovėjo; ir taip parkarčiui šoko". Žydukė: "Sustoje trys mergelės, kurios, už rankų susikibusios, šoko vadinamąją žydukę". Zirklės: "du vaikinu padėjo kryžmai ant grindų du šakalius ir šoko šokį, vadinamą žirkėmis". Kiti įvairūs šokiai: "pagaliau visi kartu sustoje šoko "priegalvėli"; "pirma šoko blusą, paskui svirplį, dar paskiau valcių ir apvalcių; "tuojau jaunuomenės akys prašvito: visų pirma pradėjo šokti avietėlę, paskiau blezdingėlę, dar paskiau grandelę! dešimtis porų sustojusi davė garo, kiek tinkama"; "pasokim dar dują, ir pradėjo kraipytis; vyriškiai šoko, kėpurninką, pabaigoje mieželį"; "šeimyna pirma šoko kareiviuką; paskiau patys tik vyriškiai trypė martelę, tai yra, vienam gulint, kiti aplink šoko ir kėlė gultintį".

Kaip matyti, M. Valančiaus teutuotas tik bendrasis žmonių šokių vaizdas. Jis įvairuoja pagal atskiras vietas. Ilgainiui jis kito. Man pačiam geriau pažįstama Marijampolės apylinkė. Mano jaunystės dienomis gimtajame Meškučių kaime muzikantai tegriežė ir žmonės tešoko "Suktinį", "Noriu miego", o tokį "Klumpakojį" tautiniu šokiu galėtume laikyti nebent iš vardo. Visus šiuos tautinius šokius taip pat šokom ir mokinių pasilinksminimuose Marijampolės gimnazijoje, kurią lankiau 1918-25. Kitokių šokių čia niekas mūsų nemokė. Mūsų pasilinksminimams taip pat buvo didžiai būdingi ir tautiniai žaidimai — "Pučia vėjas", "Puikios rožės", "Pasėjau linelius, geltonus grūdelius", "Kai aš mažas buvau" ir kt.

Nepriklausomai Lietuvai stiprėjant, taip pat vis labiau populiarėjo ir tautiniai šokiai. Gimnazijose ir kitose mokyklose kūrėsi tautinių šokių grupės. Pradėtos rengti vad. senovės dienos. 1935-38 įvykusiose tokiose dienose Merkinėj, Alytuj, Daugose ir Seirijuose buvo šokami ir senieji tautiniai šokiai. 1938 Rokišky surengtoje Kooperacijos dienoje taip pat buvo pasirodyta su šio krašto senoviniais šokiais. Liet. Enciklopedija, pateikdama šiuos duomenis, kartu nurodo, kad tautinių šokių atgaivinimu pradėjusios rūpintis ir jaunimo organizacijos. Pz. Jaunosios Lietuvos 1937 sąskrydy dalyvavę 448 tautinių šokių šokėjai. Tais pat metais buvusios išleistos keturios plokštelės "Iš Jaunosios Lietuvos tautiškų šokių". 1938 Tautinėje olimpiadoje Kaune šokę penki šimtai jaunlietuvių. Tais pačiais metais apie šimtą porų tautinių šokėjų dalyvavusios Sakalų sąskrydy Prahaj. Mažesniu mastu taip pat reiškusios ir kitos organizacijos.

Tad suprantama, kodėl tautinių šokių idėja ir jos vykdymą buvo lengva perkelti į tremtį. Šokius svetur puoselėjo didieji meno vienetai kaip Čiurlionio ansamblis, Tautinis lietuvių an-

Convidamos todas as crianças a participarem da "STOVYKLA" que realizar-se-á em julho, nos dias 8 a 16, de 1974. Gozaremos de uma alegre semana em grupo, aproveitando os dias de descanso das férias.

Apreciar a Natureza é apreciar a vida que Deus nos deu, e amando-a, agradecemos ao nosso Criador.

AMIGUINHOS, LEIAM ESTE CONVITE:

Vamos homenagear nossas tradições colaborando com a semana dos povos bálticos: Lituânia, Letônia e Estônia.

Contamos com a nova geração, ou melhor, vocês, jovens dinâmicos e ativos.

Participar das comemorações e festividades com alegria e espontaneidade. Descobrir os encantos do nosso folclore e provar que aceitamos as belezas e originalidades desta tradição que herdamos de nossos antepassados.

Na exposição que realizar-se-á em julho, haverá uma ala jovem, um cantinho nosso, por isso vamos trabalhar "criando e fazendo" alguma coisa nossa, nem que seja um simples desenho, sobre algum motivo lituano, não importa a idade que você tem, e sim, a vontade de participar.

Bem turminha, ajudem por favor. Não se acabem, somos amigos, vamos prestigiar o que é nosso, respeitem com carinho todas as atividades a serem realizadas.

Qualquer informação, procurem o pe. Saulaitis ou Janete Nikitin.

Aulas de Lituano

Para aqueles que desejam aprender a língua lituana, poderão assistir às aulas aos domingos das 9 às 10 h, pouco antes de ter início o ensaio das danças, aqui na Moca, com os padres jesuítas.

ACAMPAMENTO DOS PEQUENOS

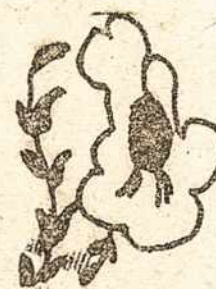
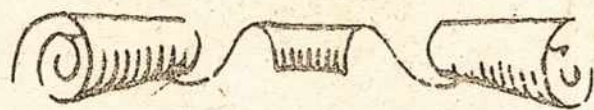
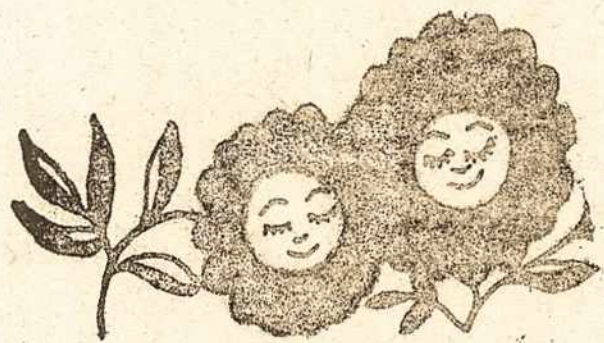
O acampamento dos pequenos realizar-se-á de 8 a 16 de julho para crianças de 8 a 14 anos de idade. O local ainda não foi escolhido entre a equipe de conselheiros, que tem como componentes os jovens aqui relacionados: Vanda, Nancy, Audra, Sílvia, Clemente, Oleg e possivelmente Walter e Zizas.

Como chefe tem o padre Antanas Saulaitis. O preço será de Cr\$95,00. Para os demais componentes da Família (caso vá mais de um participante de cada família), haverá um desconto. O Acampamento será muito divertido e esperamos o comparecimento de todos.

Obrigado.

MŪSU LIETUVA III lažiams

Vladas MŪZORIŪNAS

LEGENDA APIE VIENIAUS PĖSI

II DALIS

Jie norėtu, kad atrastum
Tokią motiną, valdove,

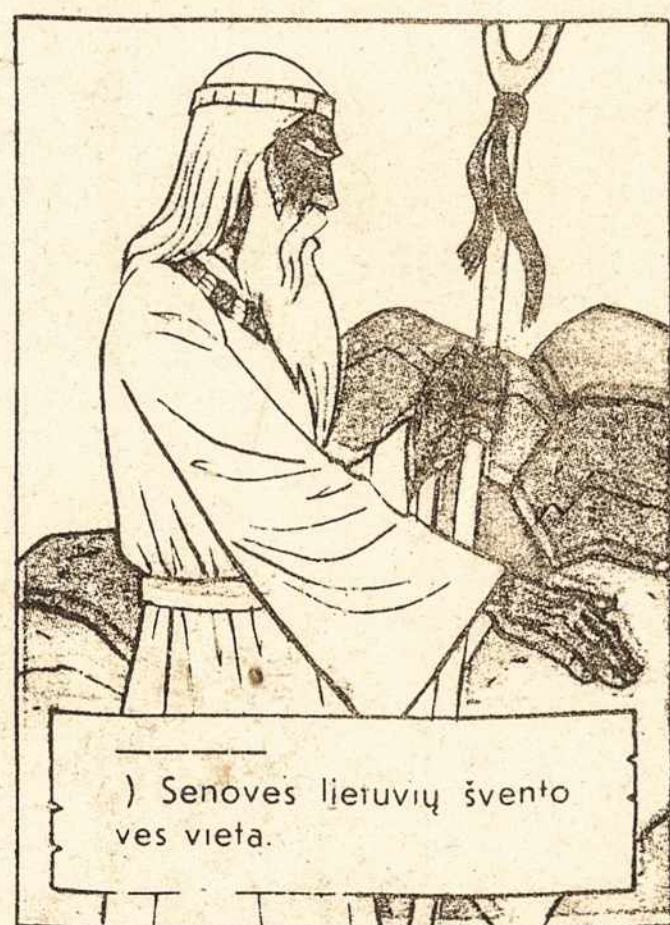

Tą vienintelį sūnelį,
Kuris jai senai beliko.

Jis apsaugot pilį gali
Nuo klasingų užpuolikų.

Kuri sūnų čia atvestų
Paaukoti dievų šlovei.

) Senovės lietuvių švento
ves vieta.

Po uola kertinio bokšto
Jaunikaitis turi žūti.
Taip, Valdove, turi būti! —
Susimąstė kunigaikštis
Ir dvariškiai, buvę aikštėj.
Tokią auką pirmą kartą
Paaukoti buvo tarta.
Kurgi motiną surasti,
Tą, kur leistų čia pakasti
Kraujo lašą savo kūno —
Užaugintą laimei sūnų!
Bet dievų galingų valios
Neklausyti kas gi gali!
Šitaip mąstė kunigaikštis
Ir, žyniams neleidęs gaišti,
Liepė eit per visą kraštą —
Gal kur motiną jie ras tą.

IRUTĖ ir KĘSTUTIS

D. BASTYS

KAS NUMETĖ
RANKŠLUOSTI ?

IR PALIKO
ŠVIESĄ ?

TAIP!

IR NUMETĖ
MUILĄ ?

TAIP

AŠ ? NE !

LITERATŪRA • DAILĖ • MOKSLAS

Stefanija Rūkienė

VERGIJOS
KRYŽKELIUOSE

BULVIAKASIS

Pavalgusios einame vėl prie darbo. Ruses pasigriebusios šakes skubiai verčia bulvių kerus. Bulvės gražios, didelės, nors j paroda vežk. Derlinga čia žemė. Tūkstančiais metų ją trėšė augmenijos lapai ir vešči žolė. Viršutinis žemės sluoksnis purus, tai turtingas puvenomis juodžemis su molio priemaiša. Dar keliasdešimt metų nereikės šių laukų trėšti, bet per ilgesnį laiką nusialins.

Vėl kasame. Niekas neskuba ir ne taip jau švariai surenka bulves. Visos kasėjos savo jėgas taupo vakarui, nes namie laukia karvutė, paršiukas ir bulvių darželis. Visą namų ruošą reikia atlikti naktį, iš darbo grįžus. Čia darbo valandų nėra ir reikia dirbti iki sute mos.

Pietums bulvių prikepė kita rusė. Mes dar vis mokomės, nes ir šios kulinarijos reikia mokėti. Ir blogai gyventi reikia prisprasti. Pietums vėl visos renkamės prie laužo. Rusės gailisi, kad toli turnepso laukas. Pasak jų, žalias turnepsas labai tinka su keptomis bulvėmis.

Kolchozo valdyba bulviakasiui jokio maisto neskiria, nes žino, kad darbininkų nuo bulvių neatginsi, keps jas ir valgys. Kasėjoms irgi gerai, nes už suvalgytas bulves nereikės mokėti ir darbdieniai nenukentės. Čia labai apgavoltai išskaičiuota.

Ne už visus laukų darbus, dieną išdirbus, užsidirbi darbdienį. Darbo normos labai didelės, ir darbininkai per dieną jų neišdirba. Mes kasėme bulves nuo ankstyvo ryto iki sutemos ir po darbdienį negaudavome. Reikia kasti pusantros dienos, kad uždirbtum vieną darbdienį.

Išdirbio normas nustatė stachanoviečiai, kurie buvo gerai priputę ir turėjo geras gyvenimo sąlygas. Jie buvo jauni ir stiprūs komunistinių organizacijų pirmūnai, plėšėsi ir norėjo būti pavyzdžiu kitiems, norėjo pasitarnauti partijai ir padidinti darbininkų darbo lažą.

Darbą užmatuoja sieksniais nesigailėdami, tai nors presipliesk — jo nepadirbsi. Paskui reikia, kad blogai dirbame, tinginiaujame ir neišpildome nustatytos darbo normos.

Greitiname lauke bulves kasė mokiniai. Rugsėjo ir spalio mėnesiais pradžios ir vidurinių mokyklų mokiniai, o taip pat ir aukštųjų mokyklų studentai nesimoko. Visus juos mobilizuoja padėti kolchozams nuimti derlių. Jie už darbą atlyginimo negauna, bet taip pat turi išdirbti nustatytą darbdienų skaičių, gauti iš kolchozo vadovybės atliktos darbo prievolės pažymėjimą ir pristatyti jį mokyklų direktoriams. Mokiniai, negavę tokio pažymėjimo, šalinami iš mokyklų.

Vyresnieji mokiniai ir studentai puikiai supranta, kad pašalinus iš mokyklos, jų laukia

DRAMOS MERDĖJIMO
KLAUSIMU OK. LIETUVOJE

Prieš kurį laiką Dirvos skaitytojai turėjo progos susipažinti su ok. Lietuvos literatūrinio gyvenimo sunkumais. Dirvos apžvalgininkas St. Perminas įtaigiai parodė tragišką ok. Lietuvos priklausomumą nuo Maskvos. Lietuviai šaukiami Maskvon, gauna ten nurodymų kaip ir apie ką rašyti, barami, grąšinami. Šitoks Maskvos ir Vilniaus "bendradarbiavimas" vadinamas "tarybinės lietuvių literatūros" kūryba!

Savaime suprantama, kad net ir komunistai lietuviai rašytojai jaučiasi pasimetę, bijo įkliūti, patekti į Maskvos nemalonę, jeigu savo kūriniuose nepataikys į vis be kintančią "kultūrinę Maskvos strategiją".

Šis teroras palietė ok. Lietuvos teatrus. Baimė rašyti kurti, demonstruoti savo talentą, paraližuoja ok. Lietuvos dramaturgus. Pasijuto didelė scenos gyvenimo krizė.

Vasario 25 dieną įvyko LTSR rašytojų sąjungos "atviras partinis susirinkimas". Rašytojai komunistai, kurie bendroje rašytojų sąjungoje sudaro 25% narių, yra branduolys, betarpiškai surištas su Maskvos SSSR rašytojų sąjungos centru. Šis susirinkimas buvo sukvietas Maskvai, per lietuvius rašytojus komunistui, paliepus.

Susirinkime dalyvavo ok.

sunkūs ir menkai atlyginami kolchozų ir miško darbiai. Jie vasarą su tais darbais susipažįsta ir labai bijo netekti mokyklos suolo. Dirba jie noriai, nes jaunimą vilioja laužas ir keptos bulvės.

Su septynmetės mokyklos mokiniais kartu dirba ir mokytojai. Jie įneša mokinių kolektyvan ramią nuotaiką ir prilaiko juos nuo išdaigų ir nešvankių keismų. Mokytojai irgi turi išdirbti nustatyta darbdienų skaičių. Šiomet jie labai patenkinti, kad pateko į artimesnį kulistaną.

Jau gerokai sutemus baigėme kasti paskutines vagas. Greit pririnkome bulvienoju jais apkreigėme krūvas bulvių, kad nakties šalnai užpuolus nesusaltų.

Pasiėmusios iš laužo pelenų po kelias keptas bulves, valgydamas einame kainam. Niekas mūsų nelaukia su šilta vakariene.

Lietuvos teatrų režisieriai, teatrologai ir spaudos kviesiniai. Eilė pranešimų buvo skirta pavaizduoti nūdienius scenos rūpesčius: nėra naujų veikalų! Rašytojų sąjungoje dramaturgai gana gausiai atstovaujami, tačiau jie... šiais metais nedavė naujų veikalų! Ši nepaprastybė išaiškinama paprastai: dramaturgai bijo rašyti scenai. Dramaturgai nori prisidengti būsimų veikalų planavimais. Tiek daug rėkta apie ideologines klaidas pastatymuose, tiek prigrąsyta ir prigrąsdinta, kad baimės epidemija ima kaustyti senus ir jaunus dramaturgus.

Prieš keletą metų, kada buvo tas tariamas "atlydis", J. Grušas, Just. Marcinkevičius, K. Saja davė, jeigu jau ne visai laisvos kūrybos, tai bent nedrastiškai cenzoriaus pieštuko sudarkytų, pakenčiamų kūrinių. Tada pasigirdo išdidūs balsai, tvirtiną, kad "tarybinė dramaturgija" ima švytėti šauniais pastatymais. Šiais metais naujų kūrinių neranda.

Partijos proteguojami dramaturgai naujokai, puikiai pataikę į režimo liniją, visiškai netinka rimtam sceniniam darbui. "Literatūra ir menas" (Nr. 9) nurodo: "nenorima rizikuoti, dirbti su pradedančiais autoriais ar rašytojais, atėjusiais į dramaturgiją iš kitų literatūros žanru"

Pasigirdo maskvinių instrukcijų motyvai. Scenoje, kaip ir literatūroje, galima naudotis tikta vienu metodu, tai "socialistinis realizmas". Tuo tarpu pernai Just. Marcinkevičiaus 'Mindaugas' ir J. Grušo 'Barbora Radvilaitė', buvo pastatyti Klaipėdos teatre eksperimentiškai, stengiantis į būtiną "socialistinį realizmą" įnešti režisieriaus individualumo bruožų. Partinė kritika pastebėjo šias scenos atšviežinimo pastangas ir žiauriai puolė dramų statytojus už nukrypimą nuo oficialaus ir privalomo metodo.

Dabar mes matome to teroro rezultatus. Dramaturgai bijo rašyti, režisieriai bijo statyti.

Teatro problemomis pasisakė A. Samulionis, A. Gudelis, LTSR rašytojų sąjungos pirmininkas A. Baltakis, kuris neseniai, Maskvoje, pateikė ok. Lietuvos rašytojų darbo apyskaitą, gavo pipirų, pasižadėjo taisyti.

D. Judelevičius, su atsargiais rezervais, gynė eksperimentikos principą. Tačiau ir jis nedrįso apibūdinti punkto, kur "šuvo pakastas".

Dramos negalavimai glūdi vadinamoje "ideologinėje" veikalų bei jų pastatymo metodo priežiūroje. Rašytojai ir dramaturgai sustingo, laukdami parankesnių progų. Tuo tarpu partijos glostomi "pradedantieji" tuštumos užpildyti negali. Jų darbai žemiau kritikos. (a.s.)

UTENOS SENOVĖ

Kalnuotose ir ežeringose Utenos apylinkėse žmonės gyveno dar akmens amžiuje. Platesnėje apylinkėje yra apie 200 archeologinių paminklų: 46 piliakalniai, 19 pilkapynų, virš 50 mitologinių akmenų, senkapių ir kt. Kadangi Utena dažnai minima senuose saltiniuose, ji buvusi svarbu baltų centru ir kunigaikščių buveine.

Pirmą kartą Utena minima 1261 metais, kai Mindaugas valdė Lietuvą. Po Mindaugo mirties 1263 m. Utenos pilies valdovu buvo kunigaikštis Daumantas. Už šimto metų apylinkes teriojo Livonijos kalavijuočių ordinas.

Apie 3 km į pietus yra Norkūnų piliakalnis, perkirstas griovio. Žmonės pietinę dalį vadina „Uteno kapu.“ Archeologai teigia, kas šis piliakalnis buvo apgyventas maždaug tūkstantį metų iki XIII amžiaus, ir kad čia stovėjusi medinė pilis.

Bus daugiau

Ši Lietuvos Statuto paroda duoda mum progą prisiminti jo kilmę, trijų redakcijų raidą, turinį ir galiojimo laikotarpį.

-o-

Didžiojo Lietuvos kunigaikščio įsakymai ir vietos papročiai buvo pirmieji nekodifikuoti Lietuvos įstatymai. Pirmasis kodifikuotas bandymas buvo 1488 Kaziniere paskelbtas teisynas, kuris jau turėjo 28 straipsnius, bet apėmė tik baudžiamąją teisę.

Kai Lietuva unijoje su Lenkija iš monarchinės valdžios sparčiai ėjo prie luominės ir ėmė grėsti pavojus susiliesti su Lenkija, tai akylesnieji Lietuvos didikai ėmė ginti valstybės savarakiškumą ir reikalavo savo luomo teisių arba privilegijų patvirtinimo. Šių pastangų dėka buvo jiems suteiktos 1447, 1492 ir 1506 m. privilegijos.

Pagal Alberto Goštauto vadovaujama bajorija 1514 ir 1522 iš Žygimanto II jau reikalavo statuto. Žygimantas II leido jį paruošti ir paruoštą 1522 gruodžio 6 patvirtino; galutinai paruoštas, jis įsigaliojo 1529 rugsėjo 29. Tai yra pirmoji Lietuvos kanclerijos slavų kalba paruošta Lietuvos Statuto redakcija.

I Lietuvos Statutas turėjo 13 skyrių ir 282 straipsnius. 1 skyrius kalba apie bendrąsias teises garantijas ir nusikaltimus valstybei; 2 — apie krašto gynimą; 3 — apie valstybę ir jos sienų neliečiamumą ir bajorų laisves; 4 — apie našlių bei mergaičių paveldėjimo teises; 5 — apie globą; 6 — apie teismų santvarką; 7 — apie užpuolimus ir užmušimus; 8 — apie sprendimą ginčų dėl žemės; 9 — apie medžiokles, girias, bitininkystę ir žvejone; 10 — apie praskolintus ir įkeistus dvarus; 11 — apie užmušimą valstiečių ir ver-

LIETUVOS STATUTO PARODA NEW YORKE

VIKTORAS
GIDŽIŪNAS, OFM

gų; 12 — apie kaimynų ginčus dėl skriaudų; 13 — apie vagystes. Šis I Lietuvos Statutas galiojo 37 metus (1529-66), kol buvo paskelbta II Lietuvos Statuto redakcija.

Paskelbus I Lietuvos Statutą, netrukus paaiškėjo, kad jis nepakankamas, ypač buvo trūkumų ~~proceso teisei, dėl to jau 1544~~ seimas prašė kunigaikštį jį pataisyti. Gavus leidimą, 1551 buvo sudaryta komisija, 1561 pristaciūsi savo projektą, kuris, pilnai suredaguotas, buvo patvirtintas ir įsigaliojo tik 1566 sausio 26. Statuto redagavimas ilgai truko, nes tuomet vyko greitas Lietuvos keitimasis iš absoliutinės monarchijos į lenkiško tipo bajorišką valstybę. Ta linkme reikėjo suredaguoti ir II Lietuvos Statutą.

II Lietuvos Statutas yra žymiai platesnis už I-ąjį; jis turi 14 skyrių. 1-3 skyriai skirti viešajai teisei; 4 — teismam ir proceso teisei; 5-10 — civilinei teisei; 11-14 — baudžiamajai teisei. Šis statutas, kaip ir I-asis, buvo parašytas kanclerine slavų kalba ir vėliau buvo išverstas į lotynų kalbą. Didž. Lietuvos kunigaikštijoj jis galiojo 22 metus (1566-88), kol buvo paskelbtas III Lietuvos Statutas. Tačiau tose srityse, kurios Liublino unija 1569 buvo atplėštos nuo Lietuvos ir prijungtos prie Lenkijos, kaip Volinijoj, Padolėj ir Kijevo srityse jis galiojo net iki

tol, kol XIX amž. buvo įvesti rusiškieji įstatymai.

Greitai vykstant valstybės reformom ir socialiniam pasikeitimam, ir ši statuto redakcija neatitiko visų reikalavimų. Be to, lenkai Liublino unijos akte įrašė, kad būtų atšaukti visi įstatymai, draudžiant lenkam įsigyti žemių ar aukštų vietų Lietuvoj. Pribrendus naujos redakcijos reikalui, vicekancleris Leonas Sapiega sudarė komisiją, paruošusią III-ąją Lietuvos Statuto redakciją. Čia nebuvo atsižvelgta į lenkų norus, dėl to jie seime nesutiko tokio statuto patvirtinti. Tik kai lietuvių delegacija 1588 nesutiko patvirtinti lenkų išrinkto karaliaus Žygimanto Vazos, lenkai buvo priversti statutą patvirtinti.

Šio III Lietuvos Statuto pagrindą sudarė II Lietuvos Statutas, papildant tai, ko reikalavo anų laikų patyrimas. Jis yra žymiai platesnis, nes turi 120 straipsnių daugiau už II-ąjį, ypačingai yra išplėsti skyriai, liečiantieji bajorų, baudžiamąsias ir proceso teises. Šis statutas galiojo apie 200 metų, iki Lietuvos valstybės galo. Kai 1795 Kotryna II, Lietuvą prijungusi prie Rusijos, įvedė rusų įstatymus, tai jis nustojo galiojęs, bet jos įpėdinis Paulius I Lietuvai grąžino jį veikusį statutą. Taip III Lietuvos Statutas galiojo vėl iki 1840. Pirmieji du statutai savo galiojimo metu nebuvo išspausdinti, o šis paskutinis tuoj pat po savo patvirtinimo buvo išspausdintas Vilniuj. Be to, jis greitai buvo išverstas į lenkų kalbą ir turėjo daug laidų.

-o-

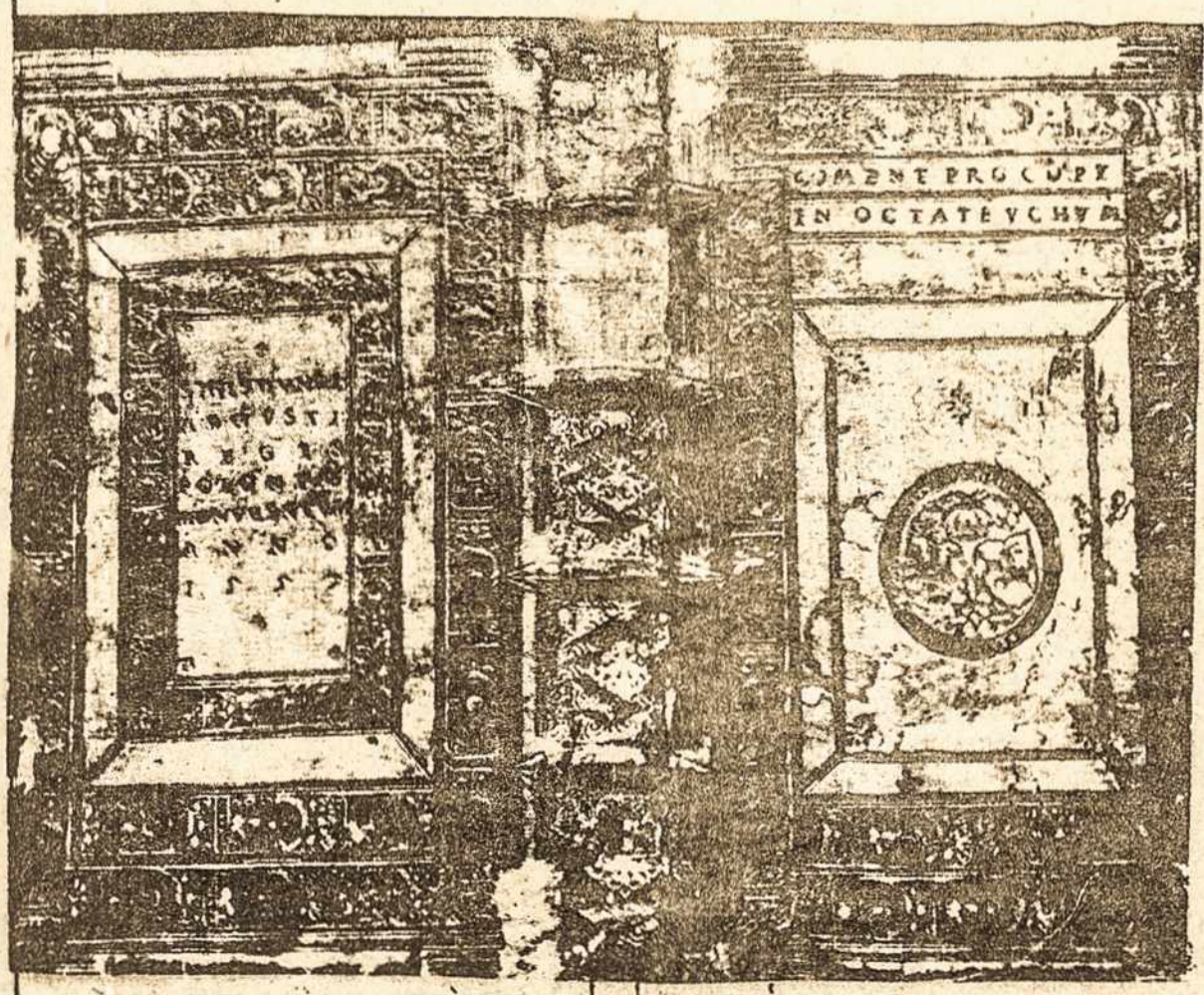
Grįžtant prie viešojo New Yorko bibliotekoj suruoštos Lietuvos Statuto parodos, tos pačios bibliotekos biuletenis iškelia šio statuto reikšmę ir vadina jį juridine ir politine Rytų Europos kolona. Pasak jo, teisės žinovai pripažįsta jo didelę įtaką vėlesniam Maskvos kodeksui. Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos statutas buvo paskelbtas Didž. Lietuvos kunigaikščio. Jis veikė visoj Lietuvoj, kuri XVI amž. apėmė Lietuvą, Ukrainą ir Gudiją.

Parodoj yra trys eksponatų stalai, ant kurių po stiklu padėta 15 nenumuotų eksponatų. Seikant chronologinę tvarką, kurios ne visur laikomasi, 1 eksponatas yra Mamoničių spaustuvėj Vilniuj slavų kalba išspausdinta Biblija, kaip pavyzdys, kokiomis raidėmis 1588 buvo tos pačios

spaustuvės išspausdintas II Lietuvos Statutas; 2 — yra II ir III statuto reprodukcijos iš 1959 Maskvoj išleistos knygos faksimilių; 3 — tai 1588 statutas, išleistas Maskvos istorijos draugijos 1854; 4 — Dzialynskio studija, nagrinėjanti 1529 statutą Slucko kodekso šviesoj, išleista Gudų Mokslo Akademijos 1900; 5 — XVI amž. Lietuvos žemėlapis, atverstas dideliame atlase, išleistame 1638 (apima ano meto Didž. Lietuvos kunigaikštijos teritoriją, parodoj panaudotas nurodymui ploto, kuriame veikė Lietuvos Statutas); 6 — duodamas dar ir litas XV-XVI amž. Lietuvos žemėlapis, jau mūsų laikais spausdintas, pabrėžimui, kad toj teritorijoj veikė Lietuvos statutas, o dabar ten yra sovietinės Lietuvos, Gudijos ir Ukrainos respublikos; 7 — III Lietuvos Statutas, spausdintas Mamoničių spaustuvėj Vilniuj 1588 (čia vėl informuojama, kad šis statutas turėjo didelės įtakos vėlesnei Maskvos legislacijai); 8 eksponatu galėtume pavadinti 1529, 1566 ir 1588 reprodukcijų lapus, kuriais išklotas visas trečiojo stalo dugnas, ant kurio padėti kiti eksponatai; 9 — atverstas 1588 Lietuvos Statuto 12 skyrius, kur kalbama apie sužalojimą ir užmušimą, išleista I. Lappo, Kaune 1934-38; 10 — Ehren Krentz studija apie I Lietuvos Statuto rankraščius, išleista Vilniuj 1935; 11 — tai 1588 Lietuvos Statutas, išverstas dabartinėn gudų kalbon, spausdintas rotatorium 1947; 12 — Hermann Breider 1529 statuto tyrinėjimas kalbiniu atžvilgiu vokiškai; 13 — I. Lappo 1566 statuto vertimas į rusų kalbą; 14 — Baryronack 1529 statuto nagrinėjimas Slucko ir kitų rankraščių šviesoj; 15 — mum žinomos Jonės Deveikės lietuviškai išverstas 1529 Lietuvos Statutas, su A. Platerio įvadu, spausdintas Chicagoj 1971.

Paroda mum lietuviams yra naudinga ir tuo, kad ji duoda palyginti objektyvią informaciją apie anų laikų Lietuvą ir jos statutą, kuris turėjo įtakos kitų tautų legislacijai. Juristam, istorikam ir visiem besidomintiems Lietuvos praeitim patartina ją aplankyti, o mūsų politiniam veiksniam reikėtų tos bibliotekos Slavonic Division vadovybei už ją padėkoti.

Darbininkas

Karaliaus Zigmanto Augusto bibliotekos knyga iš 1557 metu Vilniaus Universiteto senųjų knygų skyriuje.

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVIAI TELEVIZIOJE

Ketvirtadienį, birželio 27, Silvio Santos programoje turėtų dalyvauti lietuvių latvių ir estų atstovai, po keturis iš jaunimo, tautiniais rūbais pasipuošę, ir dar vienas asmuo. Programos atstovė tapėsi su Nemuno vadovu Jonu Lukoševičiu birželio 9 dieną.

Nemunas šoks birželio 30 izraelitų senelių prieglaudoje, S. Paulyje.

JAU SPAUDINAMAS ŽODYNAS

Lietuviškas-portugališkas žodynas šią savaitę spaudinamas M.L. spaustuvėle. Žodyno autoriai yra Alfonsas D. Petraitis ir Liucija Jodelytė. Leidėjas – Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Akademinis Sambūris.

Žodynas bus 186 puslapių, maždaug ketvirtadalis M.Lietuvos lapo formato. Apie 45 puslapiai skiriami įvadui portugalų kalba, paaiškinančiam pagrindinius lietuvių kalbos gramatikos dėsnius. Įvado tikslas yra padėti žodynu pasinaudantiems lengviau atpažinti lietuviško teksto prasme.

Pačiame žodyne yra virš 5000 lietuviškų žodžių su portugališkais atitikmenimis. Žodyno gale yra dažniausiai vartojamų lietuviškų išsireiškimų ir sąjū trumpų sąrašėliai. Priedo – du straipsniai, irgi portugalų kalba, apie lietuvių kalbos kilmę. Jie yra dr. A. Klimo ir dr. J. Puzino lietuviškoje spaudoje pasirodžiusių studijų vertimai.

Žodyno kaina bus paskelbta spaudoje, kai tik bus uždėti viršeliai ir bus pranešta, kur jį galima gauti.

Pirmasis toks žodynas buvo paruštas 1927 metais G. Vagnerio ir B. Jodelio. Jame buvo dar priedas apie lietuvių kolonizaciją Brazilijos interiore.

Naujojo žodyno autoriai dabar jau ruošiasi išleisti antrąją žodyno dalį – portugaliskai lietuvišką žodyną, kuris turės virš 10.000 žodžių.

IEŠKOMI

Petras E. Čaikauskas iš Š. Amerikos ieško žinių apie savo tetą Jadvygą Čaikauskaitę-Liubertiene, gimusią 1893 metais, Brazilijon atvykusią 1928 su vyru Kaziu Liubertu ir vaikais Antanu, Juozu, Kaziu, Funia ir Julija. Jos tėvo vardas buvo Edvardas. Lietuvoje dar gyvena jos sesuo Fruzina. Paskutinis žinomas adresas buvo Frigorifico Anglo S. Paulo.

J. Sprainaitis Š. Amerikoje ieško Vinco Karaliaus, sūnaus Jurgio, Briedžių kaimo, Šakių apskrities. Jis gimė 1902 m. Pietų Amerikon išvyko 1944 ar 1949 metais.

MINI SUKAKTĪ

Prel. Zenonas Ignatavičius, daug metų gyvenęs Rio de Janeiro ir dabar esąs Romoje, gegužės 26 atšventė kunigystės 40 m. sukaktį. Jis rūpinasi arkivysk. Teofilio Matulionio šventumo byla iš-kelti.

ISLEISTAS BALTŲ BIULETENIS

Boletim Báltico nr. 3 (12) išsiųstas jį užsisakiusiems su paskutiniu ML numeriu, ir kai kuriems kitiems kaip pavyzdys, kadangi jo nedaug tESPaudinama.

Norintieji gauti Baltų Biuletenį nuolat, turėtų pranešti pabaltiečių komiteui ar redakcijai.

Baltų biuletenis leidžiamas portugalų kalba maždaug kas mėnesį. Jame dedamos svarbės žinios iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos ir tų trijų tautų gyvenimo išsivijoje. Šiame numeryje buvo trys puslapiai skirti „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikai“, S. Paulo apylinkės pabaltiečių šventės ir parodos žinioms.

JAU RUOŠIAMA PARODA

Metinė pabaltiečių paroda S. Paulyje bus nuo liepos 19 iki 28-os, Praça Roosevelt, Portinari salėje (R. Augusta pusėje). Bus atidaryta kasdien nuo 16,30 iki 22 valandos. Parodos atidarymas bus penktadienį, liepos 19 d. 19 valandą, o uždarymas liepos 28, sekmadienį 21 valandą. Kiekvieną vakarą bus ypatingos programos 20 valandą. pav. taut. šokiai, dainos, muzika, skaidrės ir kita.

Meninė parodos dalimi rūpinasi dail. Danutė Šukytė ir Vytas Šukys iš Sto. André. Jos informacinį lapelį apie Lietuvą ruošia Silvanija Aradzenkaitė. Parodos ruošos komitetui vadovauja kpt Juozas Čiuviniskas, lietuvių atstovų pirmininkas pabaltiečių komite.

Parodos metu Liet. Kat. Bendruomenės choras, publikai pritariant, giedos Brazilijos ir visų trijų tautų himnus.

Nauja parodos dalis šiemet bus keletos dešimčių lėlių paroda, atvežta iš Argentinos. Lėlės apręngtos įvairių Pabaltijo kraštų sričių tautiniais rūbais. Lietuvių dalyje bus gausu lietuvių menininkų darbų, ypač gyvenančių S. Paulyje ir apylinkėse.

Praturtino knygyną

Algirdas ir Halina Mošinskiai atidavė tėvų jėzuitų knygynui nemažą lietuviškų žurnalų rinkinį ir įvairių knygų. Prieš mėnesį žurnalų komplektus iš Rio atsiuntė Adomas ir Lina Mickevičiai. Taip pat prieš kurį laiką gauta knygų ir Brazilijoje išleistų kalendorių iš a.a. Ksaverijos Musnickienės palikimo.

Knygynui dar reikalinga „Mūsų Lietuvos“ pilnų komplektu nuo pat jos pradžios. Reikalinga knygynui ir kita spauda bei knygos. Kas jų namie nebavartojate malonėkit padovanoti Tėvų jėzuitų knygynui, iš kurio pasiskaityt galėti gauti visi, kas tik nori.

L.K. Religinės Šalpos Rémėjū KREIPIMASIS

Pietų Amerikos lietuvius Šalpos reikalui persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje

Rusiškojo komunizmo pavergtoje Lietuvoje žiauriausiai persekiojamas tikėjimas ir tikintieji. Daug bažnyčių atimta, o už likusias privalo mokėti labai didelius mokesčius.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse 1960 m. įsikūrė L. K. Religinė Šalpa, lietuvių kunigų korporacija, pagalbėti persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje.

Šalpos darbai išplėsti ir sustiprinti 1972 m. balandžio 8 d. Čikagoje buvo įsteigta Religinės Šalpos Rémėjū pasauliečių organizacija, kuri veikia savarankiškai, bet vieningai su pačia Religinė Šalpa.

Religinės Šalpos Rémėjū veikimo tikslai: teikti lėšas pagalbėti persekiojamiems tikintiesiems pavergtoje Lietuvoje išlaikyti bažnyčias, melstis už persekiojamuosius ir visus rémėjus, informuoti lietuvių ir nelietuvių visuomenę apie vykdomus persekiojimus ir vesti persekiojimų dokumentaciją.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje nariai rėmėjai aukoja nemažiau 5 dol. metams, amžionieji nariai – 100 dol. ir mecenatai – 1000 dol. Atskiriems Pietų Amerikos kraštams duodama teisė patiems pagal savo pajėgumą nusistatyti nedidelį rémėjo nario mokestį kad formaliai galėtu priklaustyti Rémėjū organizacijai ir dalyvauti maldos nuopelnuose, nes už rémėjus aukojama daugybė šv. Mišių, o ypatingai daug meldžiasi pavergtos Lietuvos tikintieji už savo geradarius.

Kviečiame visų Pietų Amerikos kraštų lietuvius įjungti į Religinės Šalpos Rémėjus, melstis už persekiojamuosius tikinčiuosius pavergtoje Lietuvoje ir nors nedidelėmis aukomis pagalbėti jiems

išlaikyti bažnyčias.

Labai prašome visų Pietų Amerikos kraštų lietuvių kunigų pasauliečiams tikintiesiems įsijungti į Religinės Šalpos Rémėjus, organizuojant Rémėjū skyrius ir su randant vadovus.

Gražu būtų, kad visi lietuviai gyvenantieji laisvuose kraštuose, priklausyti Religinės Šalpos Rémėjams ir, vieningai veikdami, sudarytų didžiulę jėgą, materialiai ir moraliai stipriai paremtų persekiojamuosius lietuvius tikinčiuosius pavergtoje Tėvynėje, padėtų jiems išlaikyti ir išlaikyti savo bažnyčias, stiprintų jų laisvės viltis ir tuo būdu labiau priautintų Lietuvai laisvės dienas.

Brangieji Pietų Amerikos kraštų lietuviai. Būkime vieningi. Pagalbkime vieni kitiems. Jauskime pareigą pagalbėti pavergtųjų ir žiauriai persekiojamiems tikintiesiems Lietuvoje. Jie laukia mūsų pagalbos. Neužmirškime jų - kovo - jančių už Dievą ir Tėvynę. Būkime su jais vienos širdies ir vienos sielos. Ištieskime jiems pagalbos ranką. Pasigailėkime mūsų brolių ir sesių lietuvių tikinčiųjų, žiauriausiai persekiojamų pavergtoje Lietuvoje.

L.K. Religinės Šalpos Rémėjū Vyriausioji Valdyba.

Bronys Raila. PAGUODA. I dalis. 432 pusl. Nidos Knygų Klubo leidinys. 5 doleriai. Tai ivairiausiai klausimais straipsniu rinkinys. Turtinga kalba, intriguojantis stilius. Netruksta nė humoro.

ATITAISOM KLAI DA

Prieš keletą savaičių buvo paskelbta, jog miręs Jonas Paleliūnas. Turėjo būti JULIUS PALELIŪNAS. Atsiprašome p. Paleliūnienės už nemalonį klaidą. Red.

Naujos knygos:

Liudo Dovydeno labai gražiai ir idomią parašytu noveliu rinkinys PAŠIUR PO MANO VELNIAS. Septynios novelės 235 pusl. 3.50 dol. Nidos Klub Nidos Knygos Klubo leidinys, Londono.

EKSPONATAI PARODAI

PABALTIEČIŲ PARODAI RODINIUS-EKSPONATUS REIKIA ĮTEIKTI IKI BIRŽELIO 30 DIENOS, NES REIKALINGA ITRAUKTI JUOS Į SPAUDINAMA KATALOGĄ.

PARODOS RENGIMO KOMISIJA

A. + A.

KAZIMIERUI TRUBUI

mirus, jo žmonai Angelikai ir sūnui Vitui bei ju seimai reiškia gilią užuojautą

Lietuvių Rymo Katalikų Bendruomenė

Mūsų mylimo vyro ir tėvo

KAZIO TRUBO šermyne, laidotuvėse ir septintos dienos mišiose dalyvavusiems bei užuojautą pareiškusiems giminėms, draugams, ir ypatingai prelatui Pijui Ragažinskui, kunigams Saleziečiams, Tėvams Jėzuitams, Lietuvių Katalikų Moterų Draugijai, Maldos Apaštalavimui, Vyrų Brolijai, Liet. Kat. Bendruomenės chorui, L.R. K. Sv. Juozapo Bendruomenėi

nuoširdžiai dėkojame

žmona Angelika ir sūnus Vitas Triubai.

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVIAI PRUDENTĖS ŠVENTĖJE

V. Prudente yra lietuvių tirščiausiai apgyventame S. Paulo rajone kurs iškilmingai minėjo Pe. Anchieta šventę praėjusį sekmadienį.

Visos trys Žilvičio sambūrj sudarančios grupės — Rūtelė, Eglutė ir Vienybė — dalyvavo šventės paradede. P. Petras Šimonis padirbo p. R. Mendo duoto sunkvežimio platformoje lietuvišką sodybą. Visas jaunimas buvo pasipuošęs lietuviškais tautiniais rūbais. Dalis šoko platformoje prie lietuviškos sodybos; kita dalis jaunimo lydėjo vežimą nešini rugių pėdus, dalgius ir kt. Dvi mergaitės nešė Lietuvos ir Brazilijos vėliavas, o visos lietuvių būrių priešakyje trys mergaitės nešė didelį užrašą „Juventude Lituana „Žilvitis““.

Jaunimą eisenai paruošė p. Eugenija Bacevičienė, o Robertas Bilevičius prirengė šokius ir išmokino „Rugučius“ šokti platformoje. Ponai Šimkūnai parūpino rugių pėdus.

Autoritetus priiminėjo Sueli Rulevas, Sandra Kazokaitė, Meilė Bartasevičiūtė, Tania Eimantaitė, Janete Nikitin.

Po eisenos Angelika Trubienė (višada praktiška ir jautri patriotė) pakvietė tą jaunimą su vėliavom dalyvauti šv. Mišiose už Lietuvos kankinius Zelinos bažnyčioje. Čia prisidėjo Zelinos choras su lietuviškom giesmėm, suplikacijom, šv. Juozapo Brolijos vyrai su žibintais. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu.

Kun. H. Šulcas

SVARIOS MINTYS IŠ KUN. PR. GAVĖNO PAMOKSLO

Lietuvių kančios minėjimo mišiose kun. Pr. Gavėnas pasakė pamokslą „Lietuva — kankinė.“ Štai keltas svaresniųjų minčių:

Kad Lietuva kankinių tauta, tai liudys amžiais Pop. Pauliaus VI šventintoji „Lietuvos Kankinių koplyčia Šv. Petro bazilikos pože-

miuose. Lietuvai kankinių amžius dar nepasibaigė. Kasdieniais kankiniais dabar yra virtusi visa tauta. Jaunimas net mokyklos suoluose persekiojamas už atlikinėjimą savo krikščioniškų pareigų. Sekmadieniais dalyvauti pamaldose — „didžiausia gėda ir mokyklos pažeminimas“; eiti prie komunijos — „išdavimas komjaunolio nusistatymo“; patarnauti prie altoriaus, giedoti chore, dalyvauti procesijose — „nusižengimas prieš nustatytą tvarką“; mokyti vaikus katekizmo, ruošti išpažinčiai ar komunijai — tai „tarybinių įstatymų laužymas“... Vaikai mokyklose išjuokiami, baudžiami, nužeminami vien tik už religinius įsitikinimus; kunigams uždedamos piniginės baudos, išstremiami, kalinami, mušami vien tik už tai, kad stengiasi gerai atlikti savo pareigas tikinčius mokinius nepriima į aukštesnes mokyklas... Visa tauta sijojama kaip didžiausioj vėtroj.

Bet vien tik tokioje audroje subręsta susipratęs jaunimas, užgrūdinama giliai tikinti tauta. Ir Lietuvoj kyla kančioje nuskaidrinta bažnyčia, kaip šviturys visoms tautoms.

Betgi tauta ir Bažnyčia neskirta amžinai kančiai. Tad ir mums reikia melstis arkivyks. M. Reinio sukurta malda Vilniaus kalėjime: „Netekome tėvynės, šeimos, artimųjų ir laisvės brangiausios, net vardo žmogaus. Dangaus ir žemės Kūrėjau, iš žydriųjų žvaigždynų, nuo saulės šviesios, o Kristau, pažvelki į žemę, į mūsų kančias. Mes meldžiam paguodos iš aukšto dangaus“.

UŽSIMOKĖJO UŽ M. LIETUVĄ

Po 100 kr. Česlovas Jakiūnas ir Petras Žarkauskas.

110 kr. Petras E. Čaikauskas, Š. Amerika. Ona Lapienienė — 70 kr.

Po 50 kr. Vladas Jurgutis ir Ona Geležauskienė.

Po 40 kr. Anelė Vabalienė ir Alfonsas Vi-džiūnas.

ŠVENTKELIONĖ Į PIRAPORA

Sekmadienį, birželio 30, šv. Juozapo Vyrų Brolija ruošia šventkelionę į Bom Jesus de Pirapora.

Autobusai išeis iš Zelinos ir iš Casa Verde. Bilietus galima gauti pas Vyrų Brolijos valdybos narius. Išvažiavimo valanda nurodyta bilietuose.

—Rengėjai

FESTA JUNINA

T EMOS

um encontro marcado com V. no dia 29 de junho de 1974, às 19 horas, na

sede da Aliança Lituana Brasileira, Rua Lituania, 6 - trav da Rua Oratorio - Mooca.

V será esperado c/ vinho quente, quentão, churrasco etc., tudo original de uma FESTA JUNINA autêntica.

ANTANAS RALICKAS

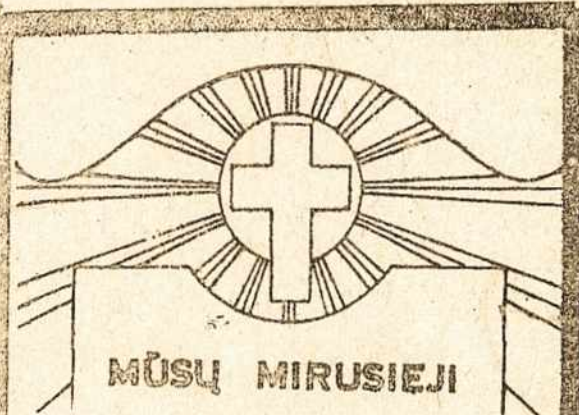
57 metų amžiaus. Kiles nuo Rokiškio, Brazilijon atvyko 1927 m ir apsigyveno S. Paulyje.

Buvo geras dainininkas, priklausė Vyčio vėliavos Aušros chorams, mielai vaidino, buvo labai gero malonaus būdo, todėl visiems patiko.

Liko žmona Liuda Junokaitė-Ralickienė, sesuo Veronika, broliai Feliksas su šeima ir Liudas su Stasiu, o Lietuvoje pusbroliai.

Septintos dienos mišios buvo šv. Kazimiero koplyčioje birželio 16 d. 16 valanda, giedant Aušros chorui ir dalyvaujant būriui draugu, giminių ir pažįtamų.

Šiomis dienomis gautas Š. Amerikoje gražia kalba, aiškiomis raidėmis atspausdintas Naujasis Testamentas. Kas buvo užsisakę, gali atsiimti M.L. redakcijoje.

JONAS LAPIENIS

61 m. amžiaus. Kiles iš Alotų Brazilijon atvyko 1929 metais Gyveno Š. Paulyje, vertėsi statybos medžiagu prekyba.

Palaidotas 4 Parada kapinėse.

Liko žmona Ona Leškauskaitė-Lapienienė, sūnus Walteris su šeima ir duktė Alda su šeima. Lietuvoje brolis ir 2 seserys su šeimomis.

Septintos dienos mišios buvo birželio 14 Sapopembos bažnyčioje.

A. + A.

Birželio 7 d. mirė a.a.

JONAS SAMOLEVIČIUS

Septintos dienos mišios atlaikytos birželio 18, Šv. Šeimos bažnyčioje, Vila Praia.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS. PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS. MINI-SOMBRINHAS, TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual: 104.519.517

C. G. C. 60.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274-0677 - (Res. 274-1886)
São Paulo

MŪSŲ LIETUVA

METINĖ PRENUMERATA: 36 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 170 kr. Paskiro numerio kaina: 70 centavų. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. L aikraštis spausdinamas antradienį. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai išteiktini neveliau, kaip iki pirmadienio pietu.

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Director responsável
ANTÔNIO AQUINO
Redator: Jonas Kidykas
Administrador: P. Daugintis